

specifikace: K řízení o žalobě, kterou žalobkyně uplatňuje nárokové peněžité plnění vůči žalovanému na zaplacení smluvní pokuty a náhradu újmy za porušení povinností žalovaným z účastníky uzavřené dohody o záměru, podle které měla žalobkyně od žalovaného v rámci sjednané transakce nabýt akcie obchodní korporace na základě zamýšlené smlouvy o koupi akcií, jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.

§ 256 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (ZOK)

Ncp 206/2021

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: **PeluPro s.r.o.**, IČO 03522326
sídlem Mickiewiczova 240/15, 160 00 Praha 6
zastoupená advokátkou JUDr. Radkou Konečnou
sídlem Lazarská 1718/3, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **D. W.**
zastoupený advokátem JUDr. Gabrielem Brenkou
sídlem Štěpánská 17, 110 00 Praha 1

o 2 072 301 Kč s příslušenstvím

vedené u Okresního soudu Praha - západ pod sp. zn. 7 C 330/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou doručenou Okresnímu soudu Praha - západ (dále jen „předkládající soud“) dne 9. 9. 2020 domáhá proti žalovanému zaplacení žalované částky s odůvodněním, že účastníci (žalobkyně jako zájemce a žalovaný jako převodce) uzavřeli dne 13. 3. 2018 dohodu o záměru (dále i jen „Dohoda“) týkající se akvizice (nabytí) akcií společnosti XY a.s., IČO XY (dále i jen „Společnost“), která byla vlastníci nemovitých věcí specifikovaných v Dohodě (tvořících průmyslový areál v XY (dále i jen „Akcie“ a „Transakce“). Žalobkyně se jednak domáhá zaplacení částky 1 000 000 Kč jako smluvní pokuty podle odstavce 6.2 Dohody, neboť žalovaný se nakonec rozhodl dojednanou Transakci nerealizovat, a částky 1 072 301 Kč jako úhradu újmy v důsledku nepoctivého jednání žalovaného spočívajícího v nečekaném ukončení jednání a neuzavření smlouvy o převodu Akcií.
2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), když podle jeho názoru není dána jeho věcná příslušnost k projednání a rozhodnutí dotčeného sporu, neboť věcně příslušnými jsou podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř. krajské soudy.
3. Žalobkyně s postupem předkládajícího soudu souhlasila, byť situaci z procesního hlediska vyhodnotila při podání žaloby tak, že se skutkový stav poněkud liší od sporů týkajících se smluv o převodu podílu v obchodní společnosti, i když si byla vědoma soudní praxe představované např. usnesením Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2017, sp. zn. 29 Cdo 4825/2015.
4. Žalovaný se k výzvě předkládajícího soudu nevyjádřil.
5. Podle § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení řízení.
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
8. Podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se investičních nástrojů a cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů, i když se nejedná o investiční nástroje.
9. Obchodní korporace jsou upraveny v zák. č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále i jen „ZOK“). Akciová společnost je jako obchodní společnost obchodní korporací (§ 1 odst. 1, 2 ZOK).
10. Žalobkyně žalobou (jejíž obsah vymezuje předmět sporu, který je určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení – viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10) v tomto řízení uplatňuje nárokané peněžité plnění vůči žalovanému z titulu porušení povinností žalovaným z Dohody, podle které měla žalobkyně od žalovaného v rámci Transakce nabýt akcie Společnosti (obchodní korporace). Podstatné je, že žalobkyně svůj žalobní nárok opírá o Dohodu, na jejímž základě měla být uzavřena smlouva o koupi Akcií (jako podílu) ve Společnosti.
11. Standardní soudní praxe (například zejména usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 6. 2017, č. j. 29 Cdo 4825/2015, publikované pod číslem 141/2018 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, které je přílehlavé i pro projednávanou věc, nebo i usnesení zdejšího nadřízeného soudu ze dne 27. 4. 2020, sp. zn.

Ncp 270/2020, či usnesení ze dne 24. 8. 2020, sp. zn. Ncp 552/2020, veřejnosti přístupná na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>) je ustálena v názoru, že za spory mezi společníky navzájem, které vyplývají z účasti na obchodní společnosti, se podle § 9 odst. 2 písm. e) občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2014, považují též „spory, jejichž základ „leží“ ve smlouvách o převodu podílu, a to bez ohledu na to, zda na obou stranách smlouvy stojí stávající společníci, či zda je podíl převáděn ze stávajícího společníka na třetí osobu“.

12. Nejvyšší soud se ve svém usnesení ze dne 15. 6. 2017, sp. zn. 29 Cdo 4825/2015 také (i přímo) vyjádřil k problematice věcné příslušnosti soudů v občanském soudním řízení ke sporům ze smluv o převodu akcií jako účastnických cenných papírů, když uvedl, že (cit.): „krajské soudy jsou podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., ve znění účinném od 1. ledna 2014, věcně příslušné k rozhodování sporů ze smluv o převodu podílu v obchodní korporaci, a to bez ohledu na to, zda je podíl představován účastnickým cenným papírem“. Právě citovaný závěr nadřízený soud sdílí a nemá žádný důvod se od něj odchylovat ani v poměrech projednávané věci, jejímž předmětem je rovněž spor ze smlouvy o převodu podílu v obchodní korporaci, který je představován účastnickým cenným papírem – akcií (k tomu také např. usnesení zdejšího soudu ze dne 5. 8. 2020, sp. zn. Ncp 485/2020, usnesení ze dne 22. 9. 2020, sp. zn. Ncp 618/2020, veřejnosti přístupná na internetu pod adresou: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/>).
13. Principem úpravy § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř. (jakož i § 9 odst. 2 písm. f) o. s. ř.) je ponechat rozhodování v oblastech korporátního práva v prvním stupni krajským soudům, právě pro specifičnost korporátních vztahů. To ostatně vyplývá i z důvodové zprávy k zákonu č. 293/2013 Sb., kterým byl s účinností od 1. 1. 2014 novelizován občanský soudní řád i v úpravě věcné příslušnosti krajských soudů v § 9 odst. 2 písm. e), podle níž byla dosavadní úprava (do 31. 12. 2013) obsažená v § 9 odst. 3 písm. g) občanského soudního řádu (v němž bylo výslovně uvedeno, že jde i o vztahy ze smluv, jimiž se převádí podíl společníka) převzata, „pouze byla legislativně technicky sloučena s úpravou § 9 odst. 3 písm. c)“. Úprava věcné příslušnosti do 31. prosince 2013 obsažená v § 9 odst. 3 písm. c) a písm. g) občanského soudního řádu, se nadále (od 1. 1. 2014) nachází v § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., byť tento typ sporů již zákon speciálně nevypočítává.
14. Byť se v projednávané věci neopírají uplatněné nároky přímo o smlouvu o převodu Akcií, nýbrž (jen) o Dohodu, na jejímž základě mělo dojít v rámci Transakce k uzavření smlouvy o převodu (koupí) Akcií, leží i tak základ sporu v (záměru zamýšleného) převodu akcií. Není žádného rozumného důvodu, aby předmluvní ujednání ohledně (zamýšlené budoucí) smlouvy o převodu (koupí) akcií (představujících podíl v akciové společnosti) mělo být vyňato z typu korporátních sporů podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.
15. Přestože - s ohledem na právě konstatované - nelze než učinit závěr, že v projednávané věci je dána věcná příslušnost krajských soudů podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., považuje nadřízený soud za vhodné vyjádřit se též k otázce významu § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.
16. Ustanovení § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., a to s účinností od 30. 9. 2017, zahrnuje též spory týkající se obecně cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů. Mezi spory „týkající se cenných papírů“ bezpochyby spadají též spory týkající se převodu akcií jako účastnických cenných papírů.
17. V dané věci jde také o spor týkající se smluvní pokuty a náhrady újmy v souvislosti s (zamýšleným) převodem Akcií jako cenných papírů.
18. Právě „účastnická“ povaha akcií jako cenných papírů (také) zakládá věcnou příslušnost krajských soudů ke sporům ze smluv o převodu (včetně úplatné formy převodu) akcií, a to jak podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., tak i podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., když mezi uvedenými ustanoveními o. s. ř. nelze v daném ohledu dovodit vztah obecného a speciálního, neboť každé z dotčených ustanovení cílí na odlišnou vlastnost akcie, s níž jsou jednak spojena práva akcionáře jako společníka akciové společnosti („účastnická“ povaha akcie), přičemž se současně jedná o cenný papír, to vše ve smyslu § 256 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů.

19. Lze proto uzavřít, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.
20. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř., že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, a zároveň podle § 104a odst. 6 o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Krajskému soudu v Praze jako soudu věcně příslušnému.
21. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).
22. Není ale vyloučeno, aby se soud, jemuž byla věc takto postoupena jako soudu věcně příslušnému, zabýval případně svou místní příslušností (§ 104a odst. 6 věta za středníkem o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 24. března 2021

JUDr. František Kučera
předseda senátu